

Sofinancira
Evropska unija

LIFE22-NAT-SI-LIFE OrnamentallIAS - 101107725

LIFE OrnamentallIAS

„Ohranjajmo naravno pestrost,
okrasimo si življenje brez invazivk!“

Posvet o invazivnih tujerodnih vrstah, Kranj, november 2025

Ana Dolenc, Zavod RS za varstvo narave

LIFE OrnamentalIAS

Ime projekta

Prevention and management of adverse impact of ornamental invasive alien plant species on endangered habitat types and species of EU importance

Preprečevanje in obvladovanje negativnih vplivov okrasnih invazivnih tujerodnih vrst rastlin na ogrožene evropsko pomembne habitatne tipe in vrste

Prevenција i upravljanje štetnim utjecajem ukrasnih invazivnih stranih biljnih vrsta na ugrožene stanišne tipove i vrste od značaja za EU

Akronim: LIFE22-NAT-SI-LIFE LIFE OrnamentalIAS -101107725

Obdobje izvajanja: 1. oktober 2023 – 30. september 2029 (6 let)

Finančna vrednost: 7.860.114,05 €

Deleži sofinanciranja: 60 % (EU) + 40 % (SI/HR)

Rdeča nit projekta

Invazivne tujerodne rastline in okrasne rastline

Invazivne tujerodne vrste so ena od najpomembnejših groženj biodiverziteti, tudi gospodarstvu, prehranski varnosti in zdravju ljudi.

Med invazivnimi tujerodnimi rastlinami je zelo veliko okrasnih rastlin.

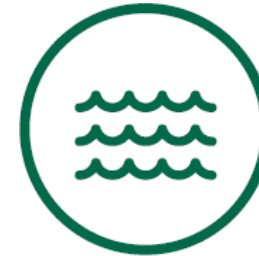
Projekt naslavlja pet področij

kmetijstvo

naravovarstvo

upravljanje z
vodami

upravljanje z
zelenim odrezom

hortikultura
z okrasnimi rastlinami

Partnerstvo

Sofinancerji in podporniki

Sofinancerji

Sofinancira
Evropska unija

LIFE22-NAT-SI-LIFE OrnamentalIAS - 101107725

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I
ENERGETSKU UČINKOVITOST

Podporniki

- Mestna občina Ljubljana, Mestna občina Maribor, Mestna občina Kranj, Mestna Občina Celje, Zagrebačka županija,
- Občina Bohinj, Občina Rogaška Slatina, Občina Sevnica, Občina Škofja Loka, Občina Štore, Občina Dobrna, Občina Vojnik, Občina Tržič, Grad Ivanić-Grad,
- Ministrstvo za naravne vire in prostor, Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja,
- Zavod za gozdove Slovenije, Javni zavod Kozjanski regijski park, Zaprešić d.o.o.

Glavni cilji projekta

1. **Omejiti širjenje invazivnih tujerodnih okrasnih rastlin** iz urbanih območij v naravne habitate z ozaveščanjem in sodelovanjem s ključnimi deležniki.
2. Omejiti vnos in širjenja ITR v naravo s **prilagojenim sistemom ravnanja z vrtnimi odpadki**.
3. Raziskati možnosti **alternativne uporabe** ostankov ITR ter njihov potencial za **krožno gospodarstvo**.
4. Nadgradnja in vzpostavitev **systema zgodnjega odkrivanja in hitrega odzivanja (ZOHO)** za področje **upravljanja z vodami in kmetijstva** za namen preprečevanja nadaljnega širjenja ITR in zmanjševanje njihovega negativnega vpliva na evropsko pomembne vrste in habitatne tipe.
5. **Izboljšanje stanja ohranjenosti evropsko pomembnih habitatov vrst in habitatnih tipov, ki jih ogrožajo okrasne ITR**, na izbranih območjih Natura 2000 v Sloveniji in na Hrvaškem, z odstranjevanjem, renaturacijo in izboljšanim upravljanjem z ITR, ki bo nadgrajen in prilagojen specifičnemu habitatu in sektorju (kmetijstvo, vodarstvo in gozdarstvo), na 230 ha in ohranjenih dodatnih 1400 ha.
6. Zagotavljati **trajnost, prenosljivost in nadgradnjo rezultatov** projekta za nadaljnjo uporabo in razvoj v drugih sektorjih in na drugih področjih.
7. **Mednarodno povezovanje** in **prenos znanja** med Slovenijo in Hrvaško.

PREVENTIVA

- Analiza invazivnosti okrasnih rastlin in priprava črnega, oranžnega in belega **seznama** s participativnim pristopom.
- Podpisani **kodeksi** ravnanja z invazivnimi tujerodnimi okrasnimi rastlinami.
- Demonstracijske **okrasne zasaditve** z domorodnimi vrstami.
- Smernice za učinkovit in uporabnikom prijazen **sistem ravnanja z zelenim vrtnim odpadom** za občine in komunalna podjetja.
- Raziskave o možnostih **alternativne uporabe ostankov** invazivnih tujerodnih rastlin ter njihov potencial za **krožno gospodarstvo**.
- **Izobraževanje in komunikacija.**
- **WP2, WP5 in WP7**

ZOHO

- Usposabljanje kmetijskih svetovalcev in rečnih nadzornikov.
- Predlog **protokolov za izvajanje ZOHO** na kmetijskih ter vodnih in priobalnih zemljiščih.
- **WP3 in WP4**

OBVLADOVANJE

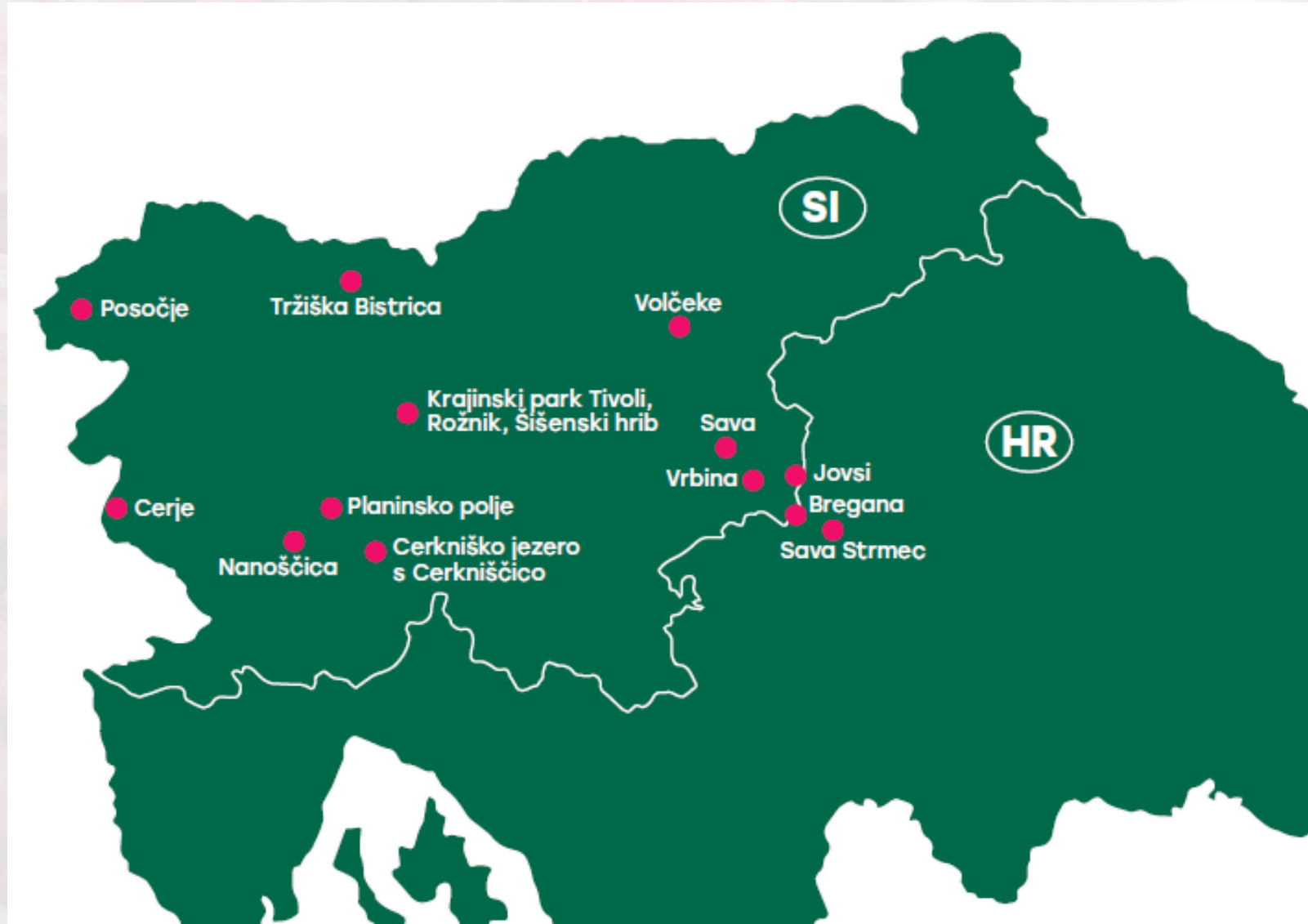
- **Odstranjevanje** invazivnih tujerodnih rastlin in **renaturacija** na pilotnih območjih.
- Razvoj in nadgradnja najbolj učinkovitih in ekonomsko vzdržnih **metod odstranjevanja invazivnih tujerodnih rastlin** za ohranjanje ogroženih habitatov.
- **Načrti upravljanja z ITR** za izbrana pilotna območja.
- **WP6**

Projektna območja

13 projektnih območij

Z odstranjevanjem in izboljšanim upravljanjem z ITR bomo izboljšali stanje **17 habitatnih tipov** in **7 vrst** v interesu EU.

Invazivne tujerodne vrste, ki zadevajo Unijo in druge ITR, ki imajo negativne vplive na biotsko pestrost.

Prvi rezultati

Alternative za okrasne invazivne tujerodne rastline

- Analiza izbranih okrasnih ITR, ki se uporabljajo na zelenih površinah (javnih in zasebnih) v Sloveniji in na Hrvaškem (AVP)
- Analiza trenutnega stanja okrasnih ITR in alternativ, ki so na voljo na trgu (UNIZG FAZ)
- Analiza semenskih mešanic za travnike in cvetoče travnike, ki se trenutno prodajajo na trgu, na prisotnost invazivnih vrst (KGZS-Zavod CE)
- Demonstracijske okrasne zasaditve z domorodnimi vrstami – AVP + 9 občin

Delavnice za uskladitev seznamov okrasnih tujerodnih rastlin

Uvodna delavnica – 4. 11. 2025 (izvedena)

Urejevalci zunanjih površin – projektanti 27. 11. 2025	Naravovarstveniki 15. 1. 2026	Gojitelji in prodajalci 16. 1. 2026	Lokalne skupnosti 22. 1. 2025	Ministrstva 29. 1. 2026

Srečanje urejevalcev zunanjih površin (projektantov), gojiteljev, prodajalcev ter naravovarstvenikov
5. 2. 2026

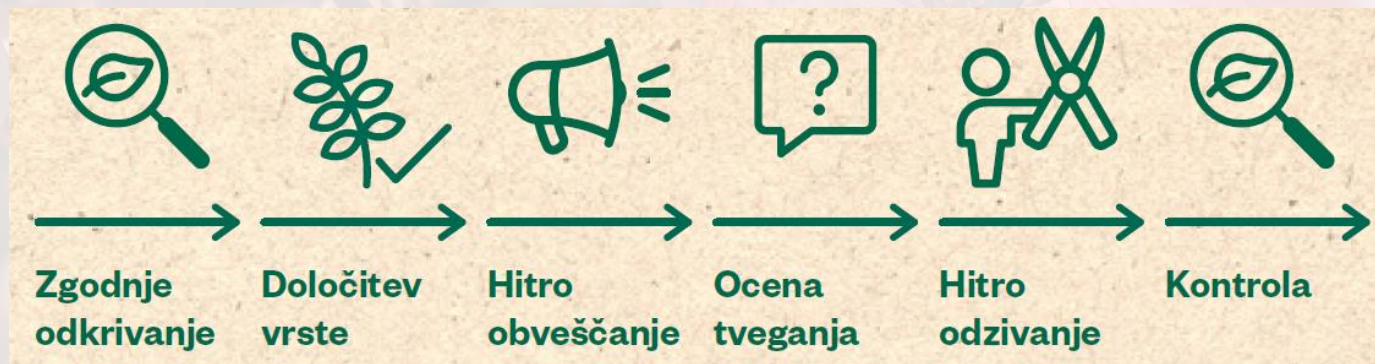
Zaključna delavnica – 5. 3. 2026

Sistem zgodnjega odkrivanja in hitrega odzivanja (ZOHO)

- Poročilo o obstoječih rešitvah ZOHO za ITR v kmetijstvu za Slovenijo in Hrvaško (KGZS)
- Pregled ukrepov ZOHO na vodnih in priobalnih zemljiščih v Sloveniji in na Hrvaškem (DRSV)
- Prvi cikel usposabljanj za kmetijske svetovalce – 8 delavnic

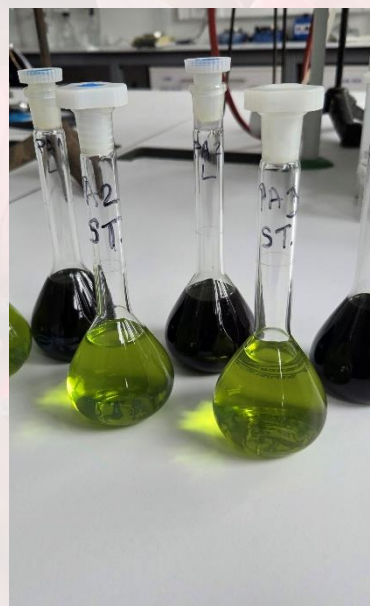
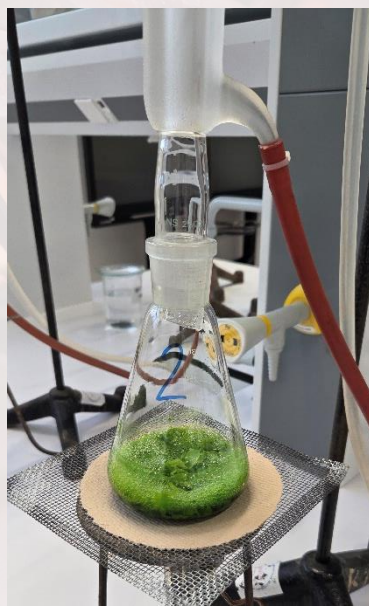
Varno in učinkovito ravnanje z vrtnimi odpadki

- Analiza obstoječih metod ravnanja z vrtnimi odpadki in kompostiranja v Sloveniji in na Hrvaškem (SIMBIO)
- Razvoj učinkovitih načinov obdelave vrtnih odpadkov za varno uporabo komposta
- Vzpostavitev testnih kompostnih kupov

Varno in učinkovito ravnanje z vrtnimi odpadki

- Laboratorijske analize energijske vrednosti ter funkcionalne in hranilne vrednosti
- ITR vrste: *Ailanthus altissima*, *Asclepias syriaca*, *Acer negundo*, *Paulownia*, *Reynoutria* spp., *Robinia pseudoaccacia*, *Solidago* spp., *Phytolacca americana*

Izboljšanje stanja ohranjenosti evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov

- Popis ITR na vseh pilotnih območjih – 81 TR taksonov, >120 divjih odlagališč zelenega odreza (največ v NRP)
- Podrobni vegetacijski popisi – začetno stanje
- Odstranjevanje in testiranje odstranjevanja ITR na pilotnih območjih

Komunikacija in ozaveščanje

PROJEKTNA podstran

FACEBOOK

Sledilci: 262

Instagram

Sledilci: 82

Predstavitveni video:

Več kot 1000 ogledov (skupaj HR + SI + kratki = več kot 1801)

Skupni doseg komunikacijskih aktivnosti: 2.715.960

- Objave v medijih: **84**
- Objavljeni članki v tiskanih medijih: **23**
- Družabna omrežja skupaj (FB + IG): **231**
- Objave na Facebook projektni strani: **83**
- Članki na projektni spletni strani: **36**

LIFE OrnamentallIAS – Preprečevanje in obvladovanje negativnih vplivov okrasnih invazivnih tujerodnih rastlin na ogrožene evropsko pomembne habitatne tipe in vrste

Projekt naslavlja pet področij

Kmetijstvo

Upravljanje voda

Varstvo narave

Upravljanje z zelenim odrezom

Vrtnarstvo z okrasnimi rastlinami

Shranjajmo naravno pestrost, okrasimo si življenje **brez invazivk!**

LIFE OrnamentallIAS

sledilci: 325 • Sledi: 352

Objave

Vizitka

Interaktivni videi

Fotografije

...

Predstavitev

Preprečevanje in obvladovanje negativnih vplivov okrasnih invazivnih tujerodnih vrst rastlin na ogrožene evropsko pomembne habitatne tipe in vrste.

LIFE OrnamentallIAS

2 d · 🌐

...

🌱 Uvodna delavnica "Usklajevanje seznamov okrasnih tujerodnih rastlin" uspešno izvedena!
Zavod RS za varstvo narave in Arboretum Volčji Potok sta 4. novembra izvedla uv... Prikaži več

Projektne letaki

 LIFE OrnamentalIAS
Sofinancira Evropska unija
LIFE2204145K4 LIFE OrnamentalIAS - 10101726

LIFE OrnamentalIAS
Preprečevanje in obvladovanje škodljivih vplivov okrasnih invazivnih tujerodnih rastlin na naravo

Ohranjamo naravno pestrost, okrasimo si življenje **brez invazivk!**

#Brez invazivk

Urejamo vrtove in parke

Projekt **LIFE OrnamentalIAS**

 LIFE OrnamentalIAS Sofinancira Evropska unija LIFE2204145K4 LIFE OrnamentalIAS - 10101726

#Brez invazivk

Skrbimo za zeleni odrez

Projekt **LIFE OrnamentalIAS**

 LIFE OrnamentalIAS Sofinancira Evropska unija LIFE2204145K4 LIFE OrnamentalIAS - 10101726

#Brez invazivk

Kmetujemo

Projekt **LIFE OrnamentalIAS**

 LIFE OrnamentalIAS Sofinancira Evropska unija LIFE2204145K4 LIFE OrnamentalIAS - 10101726

#Brez invazivk

Skrbimo za vode

Projekt **LIFE OrnamentalIAS**

 LIFE OrnamentalIAS Sofinancira Evropska unija LIFE2204145K4 LIFE OrnamentalIAS - 10101726

#Brez invazivk

Ohranjamo naravo

Projekt **LIFE OrnamentalIAS**

 LIFE OrnamentalIAS Sofinancira Evropska unija LIFE2204145K4 LIFE OrnamentalIAS - 10101726

Fotografije: Arhiv ZRSVN, LIFE OrnamentallIAS in A. Dolenc

Hvala za pozornost!

„Ohranjajmo naravno pestrost, okrasimo si življenje brez invazivk!“